

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 23.9.2014 r.
COM(2014) 580 final

ANNEX 1

ZAŁĄCZNIK

do

decyzji Rady

**dotyczącej zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, zmienionego porozumienia w sprawie
powołania Generalnej Komisji Rybołówstwa Morza Śródziemnego**

ZAŁĄCZNIK

ZMIENIONE POROZUMENIE W SPRAWIE POWOŁANIA GENERALNEJ KOMISJI RYBOŁÓWSTWA MORZA ŚRÓDZIEMNEGO

PREAMBUŁA

Umawiające się Strony,

Odwołując się do prawa międzynarodowego wyrażonego w odpowiednich przepisach Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z dnia 10 grudnia 1982 roku,

Odwołując się także do Porozumienia w sprawie wykonania postanowień Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z dnia 10 grudnia 1982 r., odnoszących się do ochrony międzystrefowych zasobów rybnych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi z dnia 4 grudnia 1995 r., Porozumienia o wspieraniu przestrzegania przez statki rybackie międzynarodowych środków ochrony i zarządzania na pełnym morzu z dnia 24 listopada 1993 r. oraz innych właściwych instrumentów międzynarodowych w zakresie ochrony żywych zasobów morza i zarządzania nimi,

Uwzględniając kodeks odpowiedzialnego rybołówstwa przyjęty na 28. sesji konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa dnia 31 października 1995 r. oraz związane z nim instrumenty przyjęte na forum konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa,

Kierując się wspólnym interesem w zakresie rozwoju i właściwego wykorzystania żywych zasobów morza w basenach Morza Śródziemnego i Morza Czarnego (zwanych dalej „obszarem stosowania”),

Uznając specyfikę uwarunkowań poszczególnych podregionów na obszarze stosowania,

Zdecydowane zapewnić długofalową ochronę i zrównoważone wykorzystanie żywych zasobów morza i ekosystemów morskich na obszarze stosowania,

Dostrzegając gospodarcze i społeczne korzyści oraz walory odżywcze zrównoważonego wykorzystania zasobów morza na obszarze stosowania,

Dostrzegając ponadto, że na mocy prawa międzynarodowego państwa zobowiązane są do współpracy w zakresie ochrony żywych zasobów morza i gospodarowania nimi,

Stwierdzając, że odpowiedzialna akwakultura ogranicza presję na żywe zasoby morza i odgrywa znaczącą rolę w promowaniu żywych zasobów wodnych i ich lepszym wykorzystaniu, w tym w bezpieczeństwie żywnościowym,

Świadome konieczności zapobiegania działaniom niekorzystnym dla środowiska morskiego, chronienia różnorodności biologicznej i ograniczania zagrożeń związanych z długoterminowymi lub nieodwracalnymi skutkami użytkowania i eksploatacji żywych zasobów morza,

Mając na uwadze, że warunkami skuteczności ochrony i zarządzania są: oparcie ich na najlepszych dostępnych informacjach naukowych i stosowanie zasady ostrożnego zarządzania zasobami,

Zdając sobie sprawę ze znaczenia rybackich społeczności stref nadbrzeżnych i potrzeby włączenia w procesy decyzyjne rybaków, właściwych organizacji branżowych oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego,

Zdecydowane skutecznie współpracować i podejmować działania na rzecz zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania,

Dostrzegając szczególne potrzeby krajów rozwijających się w zakresie wsparcia ich w efektywnym udziale w ochronie żywych zasobów morza, zarządzaniu nimi i ich hodowli,

Przekonane, że ochrona i zrównoważone wykorzystanie żywych zasobów morza na obszarze stosowania, jak również ochrona ekosystemów morskich, w których występują te zasoby, odgrywają kluczową rolę w niebieskim wzroście i zrównoważonym rozwoju,

Dostrzegając konieczność powołania do realizacji tych celów Generalnej Komisji Rybołówstwa Morza Śródziemnego (której skrócona nazwa brzmi „GFCM”) w ramach Organizacji ds. Wyżywienia i Rolnictwa i na podstawie art. XIV jej Konstytucji,

postanawiają co następuje:

Artykuł 1 (STOSOWANIE POJĘĆ)

1. Do celów niniejszego porozumienia:

- (a) „Konwencja z 1982 r.” oznacza Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza z dnia 10 grudnia 1982 r.;
- (b) „porozumienie z 1995 r.” oznacza Porozumienie w sprawie wykonania postanowień Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z dnia 10 grudnia 1982 r., odnoszących się do ochrony międzystrefowych zasobów rybnych i zasobów rybnych masowo migrujących i zarządzania nimi z dnia 4 grudnia 1995 r.;
- (c) „akwakultura” oznacza hodowlę lub uprawę żywych zasobów wodnych;
- (d) „Umawiająca się Strona” oznacza dowolne państwo lub dowolną regionalną organizację integracji gospodarczej, w tym Komisję – zgodnie z art. 4,
- (e) „współpracujący podmiot niebędący umawiającą się stroną” oznacza członka lub stowarzyszonego członka organizacji; takimi państwami niebędącymi członkami są członkowie Organizacji Narodów Zjednoczonych lub dowolnej z jej wyspecjalizowanych agencji, formalnie nie będących umawiającymi się stronami, w tym Komisja, związana środkami, o których mowa w art. 8 lit. b),
- (f) „połów” oznacza poszukiwanie, wabienie, lokalizację, poławianie, zbieranie lub pozyskiwanie żywych zasobów morza lub wszelkie inne działania, których przewidywalnym skutkiem jest zwabienie, lokalizacja, połów, zebranie lub pozyskanie żywych zasobów morza;
- (g) „zdolność połowowa” oznacza maksymalną ilość ryb, które mogłyby zostać złowione podczas połowu lub przez daną jednostkę połowową (np. rybaka, społeczność, statek lub flotę) w danym przedziale czasu (np. sezon, rok) z uwzględnieniem biomasy i struktury wiekowej stada oraz obecnego stanu technologii, przy braku jakichkolwiek ograniczeń połowowych i pełnym wykorzystaniu dostępnych środków;
- (h) „nakład połowowy” oznacza liczbę narzędzi połowowych danego typu wykorzystywanych do działalności połowowej w danym przedziale czasu (np. liczba godzin stosowania włoka na dzień, liczba zestawów haczyków stosowana na dzień lub liczba nastawień niewodu dobrzeżnego na dzień). Jeśli wykorzystywane są dwa rodzaje narzędzi lub większa ich liczba, przed zsumowaniem związanych z nimi nakładów połowowych należy przeliczyć je na standardowy typ narzędzi;
- (i) „działania związane z połowami” oznaczają dowolne czynności w ramach wspierania połowów lub przygotowań do nich, w tym wyladunek, pakowanie, przetwarzanie, przeładunek lub przewóz ryb, jak również zapewnienie personelu, zaopatrzenie w paliwo, narzędzia i inne zasoby;

- (j) „nielegalne, nieraportowane i nieuregulowane połowy” oznaczają działalność określoną w ust. 3 międzynarodowego planu działania FAO na rzecz zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania z 2001 r.;
- (k) „maksymalny podtrzymywalny połów” oznacza największy teoretyczny zrównoważony połów, jaki można w sposób ciągły uzyskiwać (przeciętnie) ze stada w istniejących (przeciętnych) warunkach środowiskowych bez skutków dla procesu reprodukcji;
- (l) „zasoby międzystrefowe” oznaczają stada ryb, które regularnie migrują między obszarami wyłącznych stref ekonomicznych oraz obszarami wykraczającymi poza nie i sąsiadujące z nimi;
- (m) „statek” oznacza dowolny statek, jednostkę innego rodzaju lub łódź wykorzystywane, wyposażone w celu wykorzystania lub przeznaczone do wykorzystania do połowów lub działań związanych z połowami.

Artykuł 2 (CEL)

1. Umawiające się Strony niniejszym powołują w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Żywności i Rolnictwa (zwanej dalej „Organizacją”) Komisję, która będzie nosić nazwę Generalnej Komisji Rybołówstwa Morza Śródziemnego (zwaną dalej „Komisją”), w celu pełnienia określonych w niniejszym porozumieniu funkcji i obowiązków.
2. Celem porozumienia jest zapewnienie na obszarze stosowania ochrony i zrównoważonego wykorzystania żywych zasobów morza z biologicznego, społecznego, gospodarczego i środowiskowego punktu widzenia oraz zrównoważonego rozwoju akwakultury.
3. Siedziba Komisji znajduje się w Rzymie we Włoszech.

Artykuł 3 (OBSZAR STOSOWANIA)

1. Geograficzny obszar stosowania niniejszego porozumienia obejmuje całość wód Morza Śródziemnego i Morza Czarnego.
2. Żadne z postanowień niniejszego porozumienia ani też żaden akt lub działanie dokonane zgodnie z niniejszym porozumieniem nie mogą być interpretowane jako uznanie roszczeń lub stanowisk którejkolwiek z Umawiających się Stron w odniesieniu do statusu prawnego i zasięgu wód i obszarów.

Artykuł 4 (CZŁONKOSTWO)

1. Członkami Komisji mogą być członkowie i członkowie stowarzyszeni Organizacji oraz takie państwa niebędące członkami, które są członkami Organizacji Narodów Zjednoczonych, którejkolwiek z jej specjalistycznych agencji,

a) które są:

- (i) państwami nadbrzeżnymi lub członkami stowarzyszonymi znajdującymi się w całości lub części w obrębie obszaru stosowania;
- (ii) państwami lub członkami stowarzyszonymi, których statki prowadzą na obszarze stosowania połowy zasobów ryb objętych niniejszym porozumieniem; lub

(iii) regionalnymi organizacjami integracji gospodarczej, których członkiem jest jakiekolwiek państwo, określone w ppkt (i) lub (ii) powyżej, i którym państwo to przekazało kompetencje w sprawach będących przedmiotem niniejszego porozumienia,

b) oraz które przyjmą niniejsze porozumienie zgodnie z postanowieniami art. 23 poniżej.

2. Na potrzeby niniejszego porozumienia określenie „którego statki” w odniesieniu do Umawiającej się Strony będącej regionalną organizacją integracji gospodarczej oznacza statki państwa członkowskiego takiej regionalnej organizacji integracji gospodarczej, które jest Umawiającą się Stroną.

Artykuł 5 (ZASADY OGÓLNE)

Realizując cel niniejszego porozumienia Komisja:

- (a) przyjmuje zalecenia w sprawie środków ochrony i zarządzania, których celem jest zapewnienie długoterminowego zrównoważenia działalności połowowej, tak aby chronić żywe zasoby morskie, gospodarczą i społeczną opłacalność rybołówstwa i akwakultury; przyjmując takie zalecenia Komisja zwraca szczególną uwagę na środki zapobiegania przełowieniu i ograniczania odrzutów. Komisja zwraca też szczególną uwagę na ich potencjalny wpływ na łodziowe rybołówstwo przybrzeżne i lokalne społeczności;
- (b) w oparciu o najlepsze dostępne informacje naukowe opracowuje, zgodnie z art. 8 lit. b), odpowiednie środki, uwzględniając odpowiednie czynniki środowiskowe, gospodarcze i społeczne;
- (c) stosuje zasadę ostrożnego zarządzania zgodnie z porozumieniem z 1995 r. oraz Kodeks odpowiedzialnego rybołówstwa FAO;
- (d) uważa akwakulturę, w tym połowy oparte na zasobach hodowlanych, za środek propagowania zróżnicowania źródeł dochodu oraz diety, a przez to zagwarantowania odpowiedzialnego wykorzystania żywych zasobów morza, zachowania różnorodności genetycznej oraz ograniczania negatywnego oddziaływania na środowisko i lokalne społeczności;
- (e) propaguje, w stosownych przypadkach, subregionalne podejście do zarządzania rybołówstwem i rozwoju akwakultury, aby lepiej sprostać szczególnym wyzwaniom Morza Śródziemnego i Morza Czarnego;
- (f) podejmuje odpowiednie środki aby zagwarantować realizację swych zaleceń w zakresie zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich eliminowania;
- (g) promuje przejrzystość w swych procesach decyzyjnych i innych działaniach; oraz
- (h) prowadzi inne działania niezbędne do osiągnięcia określonych wyżej celów Komisji.

Artykuł 6 (KOMISJA)

1. Na sesjach Komisji każda Umawiająca się Strona jest reprezentowana przez jednego delegata, któremu mogą towarzyszyć zastępca oraz eksperci i doradcy. Udział zastępców, ekspertów i doradców w sesjach Komisji nie uprawnia ich do głosowania, przy czym nie dotyczy to zastępcy, który zastępuje delegata pod jego nieobecność.

2. Z zastrzeżeniem ust. 3 każda Umawiająca się Strona dysponuje jednym głosem. Decyzje Komisji są podejmowane większością oddanych głosów, o ile niniejsze porozumienie nie stanowi inaczej. Większość wszystkich członków Komisji stanowi kworum.

3. Na każdym posiedzeniu Komisji lub któregokolwiek organu podległego Komisji regionalna organizacja integracji gospodarczej będąca członkiem Komisji jest uprawniona do oddawania liczby głosów odpowiadającej liczbie jej państw członkowskich, uprawnionych do głosowania podczas takiego posiedzenia.

4. Regionalna organizacja integracji gospodarczej będąca Umawiającą się Stroną Komisji wykonuje prawa członkowskie na przemian z jej państwami członkowskimi, które są Umawiającymi się Stronami Komisji, odpowiednio do dziedzin ich kompetencji. Ilekroć regionalna organizacja integracji gospodarczej będąca Umawiającą się Stroną Komisji wykonuje prawo głosu, państwa będące jej członkami nie wykonują swojego prawa głosu i odwrotnie.

5. Każda Umawiająca się Strona Komisji może zażądać od regionalnej organizacji integracji gospodarczej będącej Umawiającą się Stroną Komisji lub jej państw członkowskich będących Umawiającymi się Stronami Komisji udzielenia informacji, które w obrębie Umawiających się Stron regionalnej organizacji integracji gospodarczej i państw będących jej członkami leżą w zakresie ich kompetencji w odniesieniu do konkretnej kwestii. Regionalna organizacja integracji gospodarczej lub dane państwa będące jej członkami udzielają tego rodzaju informacji na takie żądanie.

6. Przed każdym posiedzeniem Komisji lub podległego jej organu organizacja integracji gospodarczej będąca Umawiającą się Stroną Komisji lub państwa będące członkami Komisji wskazują, które z nich, w obrębie regionalnej organizacji integracji gospodarczej i państw będących jej członkami, posiada kompetencje w odniesieniu do określonej kwestii, która będzie rozpatrywana na posiedzeniu, i które z nich, w obrębie regionalnej organizacji integracji gospodarczej i państw będących jej członkami, wykonuje prawo głosu w odniesieniu do poszczególnych pozycji porządku obrad. Żadne z postanowień niniejszego ustępu nie przeszkadza regionalnej organizacji integracji gospodarczej będącej Umawiającą się Stroną Komisji lub jej państwom członkowskim będącym Umawiającymi się Stronami Komisji złożyć jednostronnej deklaracji do celów niniejszego ustępu, która to deklaracja pozostaje w mocy w stosunku do kwestii i pozycji porządku obrad uznanych na wszystkich kolejnych posiedzeniach, z zastrzeżeniem zmian lub modyfikacji, jakie mogą zostać wskazane przed każdym posiedzeniem.

7. W przypadkach, w których pozycja porządku dnia dotyczy zarówno spraw, w stosunku do których kompetencje zostały przeniesione na regionalną organizację integracji gospodarczej, jak i spraw, które leżą w kompetencji jej państw członkowskich, zarówno regionalna organizacja integracji gospodarczej, jak jej państwa członkowskie, mogą uczestniczyć w dyskusjach. W takich przypadkach przy podejmowaniu decyzji podczas posiedzenia uwzględnia się jedynie wystąpienie Umawiającej się Strony, która ma prawo głosu.

8. Do celów ustalenia kworum posiedzenia Komisji delegacja regionalnej organizacji integracji gospodarczej będącej Umawiającą się Stroną Komisji jest uwzględniana w takim zakresie, w jakim jest ona uprawniona do głosu podczas posiedzenia, w odniesieniu do którego potrzebne jest kworum.

9. Do częstotliwości, czasu trwania i programu sesji oraz innych spotkań i działań realizowanych pod przewodnictwem Komisji stosuje się zasada opłacalności.

Artykuł 7 (PREZYDIUM)

Komisja wybiera przewodniczącego i dwóch wiceprzewodniczących, stanowiąc większością dwóch trzecich głosów. W trójkę stanowią oni prezydium Komisji, funkcjonujące zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie wewnętrznym.

Artykuł 8 (FUNKCJE KOMISJI)

Komisja, zgodnie ze swymi celami i zasadami ogólnymi, wykonuje następujące funkcje:

- a) regularnie przeprowadza przeglądy i ocenia stan żywych zasobów morza;
- b) formułuje odpowiednie środki i zalecenia zgodnie z postanowieniami art. 13, w zakresie:
 - (i) ochrony żywych zasobów morza znajdujących się na obszarze stosowania oraz zarządzania nimi;
 - (ii) ograniczania wpływu działalności połowowej na żywe zasoby morza i ich ekosystemy;
 - (iii) przyjmowania wieloletnich planów zarządzania wdrażanych na całym obszarze odpowiednich subregionów, w oparciu o ekosystemowe podejście do rybołówstwa, w celu zagwarantowania poziomów stad powyżej poziomów umożliwiających uzyskanie maksymalnego podtrzymywalnego połowu i spójne z działaniami podjętymi wcześniej na poziomie krajowym;
 - (iv) ustanawia obszary ograniczonych połowów w celu ochrony wrażliwych ekosystemów morskich, w tym między innymi obszarów dojrzewania i tarlisk, jako uzupełnienie podobnych środków, uwzględnionych już ewentualnie w planach zarządzania;
 - (v) dopilnowuje, w miarę możliwości z wykorzystaniem środków elektronicznych, gromadzenia, przekazywania, weryfikacji, przechowywania i rozpowszechniania danych i informacji, zgodnie z odpowiednimi zasadami i wymogami procedur zachowania poufności danych;
 - (vi) podejmuje działania na rzecz zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania, w tym działania w zakresie mechanizmów skutecznego monitorowania, kontroli i nadzoru;
 - (vii) rozstrzyga kwestie nieprzestrzegania przepisów, w tym w oparciu o odpowiedni arsenał środków. Komisja opracowuje przedmiotowy zestaw środków oraz określa sposób ich wdrażania w regulaminie wewnętrznym;
- c) wspiera zrównoważony rozwój akwakultury;
- d) regularnie przeprowadza przeglądy społeczno-gospodarczych aspektów branży rybackiej, w tym poprzez pozyskiwanie i ocenę danych gospodarczych i innych, jak również informacji istotnych w pracy Komisji;
- e) promuje wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i rozwój zasobów ludzkich, w szczególności poprzez kształcenie, szkolenie i szkolenie zawodowe w dziedzinach kompetencji Komisji;
- f) usprawnia komunikację i konsultacje podmiotami społeczeństwa obywatelskiego zainteresowanymi sprawami akwakultury i rybołówstwa;
- g) stymuluje, zaleca, koordynuje i organizuje działania w zakresie badań i rozwoju, w tym projekty współpracy w dziedzinach rybołówstwa i ochrony żywych zasobów morza;
- h) przyjmuje i zmienia, większością dwóch trzecich głosów swoich członków, swój regulamin wewnętrzny i przepisy finansowe oraz takie inne wewnętrzne przepisy administracyjne, których zmiany wymaga pełnienie jej funkcji;

i) zatwierdza swój budżet oraz program prac oraz pełni wszelkie inne funkcje niezbędne do realizacji celu niniejszego porozumienia.

Artykuł 9 (ORGANY POMOCNICZE KOMISJI)

1. W razie potrzeby Komisja może powołać tymczasowe, specjalne lub stałe organy pomocnicze do analizowania kwestii powiązanych z zadaniami Komisji i sporządzania sprawozdań na ich temat oraz grupy robocze do analizowania konkretnych problemów technicznych i opracowywania powiązanych zaleceń. Mandat powołanych organów pomocniczych określany jest w regulaminie wewnętrznym z uwzględnieniem potrzeby podejścia subregionalnego. Komisja może też ustanowić dla regionu Morza Czarnego specyficzne mechanizmy, zmierzające do zapewnienia pełnego udziału wszystkich państw nadbrzeżnych w decyzjach związanych z zarządzaniem rybołówstwem, zgodnie z ich statusem na forum Komisji.

2. Organy pomocnicze i grupy robocze, o których mowa w ust. 1 powyżej, powoływane są przez Przewodniczącego Komisji w terminach i miejscach określonych przez Przewodniczącego, w stosownych przypadkach w porozumieniu z Dyrektorem Generalnym Organizacji.

3. Powołanie przez Komisję organów pomocniczych i grup roboczych, o których mowa w ust. 1 powyżej, jest uwarunkowane dostępnością odpowiednich środków finansowych, a przed podjęciem jakiegokolwiek decyzji związanej z wydatkami sekretarz wykonawczy Komisji sporządza sprawozdanie w sprawie jej skutków administracyjnych i finansowych.

4. Każda z Umawiających się Stron jest uprawniona do wyznaczenia jednego przedstawiciela do każdego z organów pomocniczych, a podczas sesji przedstawicielom mogą towarzyszyć zastępcy, eksperci i doradcy.

5. Umawiające się Strony dostarczają informacje istotne z punktu widzenia funkcjonowania każdego z organów pomocniczych i każdej z grup roboczych, tak aby umożliwić im wywiązywanie się z obowiązków.

Artykuł 10 (SEKRETARIAT)

1. W skład Sekretariatu wchodzi Sekretarz Wykonawczy oraz personel pracujący na rzecz Komisji. Sekretarz Wykonawczy oraz pracownicy Sekretariatu są mianowani zgodnie z warunkami, zasadami i procedurami określonymi w instrukcjach administracyjnych, regulaminie pracowniczym i przepisach wewnętrznych Organizacji dotyczącymi pracowników, mającymi zastosowanie do pozostałych pracowników Organizacji, i podlegają tym przepisom.

2. Sekretarz Wykonawczy Komisji mianowany jest przez Dyrektora Generalnego i za zgodą Komisji, lub w przypadku mianowania go między sesjami zwyczajnymi Komisji, za zgodą Umawiających się Stron.

3. Sekretarz Wykonawczy jest odpowiedzialny za monitorowanie i wdrażanie strategii i działalności Komisji; przedstawia Komisji sprawozdania w tym zakresie zgodnie z zakresem zadań określonym w regulaminie wewnętrznym. W razie potrzeby Sekretarz Wykonawczy pełni również rolę sekretarza wykonawczego pozostałych organów pomocniczych powołanych przez Komisję.

Artykuł 11 (USTALENIA FINANSOWE)

1. Na każdej sesji zwyczajnej Komisja przyjmuje swój niezależny budżet na trzy lata; może on podlegać weryfikacji w trybie rocznym na sesjach zwyczajnych. Budżet jest przyjmowany na zasadzie

konsensusu Umawiających się Stron, jeżeli jednak po podjęciu wszelkich możliwych starań w trakcie danej sesji nie uda się osiągnąć konsensusu, sprawę poddaje się pod głosowanie i budżet jest przyjmowany większością dwóch trzecich głosów Umawiających się Stron.

2. Każda z Umawiających się Stron zobowiązuje się do wnoszenia co roku swojego udziału do niezależnego budżetu zgodnie z wysokością wkładu określoną zgodnie z systemem, który Komisja przyjmuje i zmienia na zasadzie konsensusu. System ten określony jest w przepisach finansowych.

3. Komisja ustala wkład w koszty ponoszone przez Organizację w związku z działalnością Komisji, jaki ma wносить każde państwo niebędące członkiem Organizacji, które zostaje Umawiającą się Stroną.

4. Jeżeli Komisja, w porozumieniu z Dyrektorem Generalnym Organizacji, nie postanowi inaczej, wkład płatny jest w wymienialnej walucie.

5. Komisja może przyjmować darowizny i pomoc w innej postaci od organizacji, osób fizycznych i z innych źródeł z przeznaczeniem na cele związane z pełnieniem każdej ze swych funkcji. Komisja może też przyjmować dobrowolne wpłaty na ogólne cele lub w powiązaniu z konkretnymi projektami lub działalnością Komisji realizowaną przez Sekretariat. Dobrowolne wpłaty, darowizny i inne formy pomocy wpłacane są na fundusz powierniczy, ustanowiony i administrowany przez Organizację zgodnie z przepisami finansowymi i przepisami ogólnymi Organizacji.

6. Umawiająca się Strona zalegająca z regulowaniem swego wkładu finansowego na rzecz Komisji traci głos w Komisji, jeśli kwota zaległości jest równa lub wyższa od sumy jego wkładu należnej za dwa poprzedzające lata kalendarzowe. Komisja może jednak zezwolić takiej Umawiającej się Stronie na udział w głosowaniu, jeżeli udowodni ona, że brak wpłaty wynika z warunków, na które nie ma ona wpływu; niemniej w żadnym przypadku Komisja nie przedłuży prawa głosu poza następne dwa lata kalendarzowe.

Artykuł 12 (KOSZTY)

1. Określone koszty Sekretariatu, w tym publikacji i zawiadomień oraz koszty ponoszone przez Przewodniczącego i Wiceprzewodniczących Komisji w związku z wykonywaniem czynności służbowych na rzecz Komisji między kolejnymi jej sesjami są pokrywane z jej budżetu.

2. Koszty projektów w zakresie badań i rozwoju realizowanych przez poszczególne Umawiające się Strony, zarówno niezależnie, jak i na podstawie zalecenia Komisji, są określane i pokrywane przez zainteresowane Umawiające się Strony.

3. Koszty ponoszone w związku z podejmowanymi projektami współpracy w zakresie badań lub rozwoju są ustalane i pokrywane przez Umawiające się Strony w formie i proporcjach, jakie wspólnie uzgodnią, chyba że są dostępne inne źródła.

4. Koszty związane z zaproszeniem indywidualnych ekspertów do udziału w spotkaniach Komisji i jej organów pomocniczych obciążają budżet Komisji.

5. Wydatki Komisji pokrywane są z jej niezależnego budżetu, z wyłączeniem kosztów związanych z personelem lub zasobami rzeczowymi, które mogłyby zostać udostępnione przez Organizację. Koszty, które mają być ponoszone przez Organizację, są określane i pokrywane w ramach dwuletniego budżetu opracowywanego przez Dyrektora Generalnego i zatwierdzanego przez Konferencję Organizacji zgodnie z przepisami finansowymi oraz przepisami ogólnymi Organizacji.

6. Wydatki ponoszone przez delegatów, ich zastępców, ekspertów i doradców podczas uczestnictwa, w roli przedstawicieli rządu, w sesjach Komisji i jej organów pomocniczych, jak również wydatki ponoszone przez obserwatorów podczas sesji obciążają odpowiednie rządy lub organizacje. W

związku z uznaniem szczególnych potrzeb państw rozwijających się będących Umawiającymi się Stronami, zgodnie z art. 17 i pod warunkiem dostępności środków finansowych, koszty mogą obciążać budżet Komisji.

Artykuł 13 (PODEJMOWANIE DECYZJI)

1. Zalecenia, o których mowa w art. 8 lit. b), są przyjmowane większością dwóch trzecich obecnych i głosujących Umawiających się Stron Komisji. Sekretarz Wykonawczy przekazuje tekst takich zaleceń wszystkim Umawiającym się Stronom, współpracującym podmiotom niebędącym umawiającymi się stronami oraz odpowiednim państwom niebędącym umawiającymi się stronami.

2. Z zastrzeżeniem postanowień niniejszego artykułu Umawiające się Strony Komisji zobowiązują się do wprowadzenia w życie wszelkich zaleceń sformułowanych na podstawie art. 8 lit. b) w terminie określonym przez Komisję, lecz nie wcześniej niż przed upływem przewidzianego w niniejszym artykule okresu na wniesienie sprzeciwu.

3. W ciągu 120 dni od daty powiadomienia o zaleceniu każda Umawiająca się Strona Komisji może wnieść sprzeciw i w takim przypadku nie ma obowiązku wprowadzenia w życie takiego zalecenia. Sprzeciw powinien obejmować pisemne wyjaśnienie przyczyn sprzeciwu i, w stosownych przypadkach, propozycje środków zamiennych. W przypadku wniesienia sprzeciwu w terminie 120 dni każda z pozostałych Umawiających się Stron może również wnieść sprzeciw w dowolnym momencie w terminie kolejnych 60 dni. Umawiająca się Strona może także w dowolnym momencie wycofać swój sprzeciw i wdrożyć zalecenie.

4. Jeżeli zaleceniu sprzeciwu się ponad jedna trzecia Umawiających się Stron Komisji, pozostałe Umawiające się Strony zostają bezzwłocznie zwolnione z jakiegokolwiek obowiązku wdrożenia danego zalecenia; niemniej każdy z członków lub wszyscy członkowie mogą uzgodnić między sobą ich wdrożenie.

5. Sekretarz Wykonawczy bezzwłocznie zawiadamia każdą Umawiającą się Stronę o otrzymaniu każdego sprzeciwu lub o jego wycofaniu.

6. W wyjątkowych sytuacjach, kiedy wnosi o to Umawiająca się Strona, jak ustali Sekretarz Wykonawczy w porozumieniu z Przewodniczącym, jeżeli pilna sprawa wymaga podjęcia przez Umawiające się Strony decyzji między sesjami Komisji, do podjęcia decyzji można stosować wszelkie szybkie środki komunikacji, w tym elektroniczne środki komunikacji, wyłącznie w odniesieniu do kwestii proceduralnych i administracyjnych związanych z Komisją oraz jej organami pomocniczymi, oprócz kwestii odnoszących się do wykładni, przyjmowania i zmian do porozumienia lub regulaminu wewnętrznego Komisji.

Artykuł 14 (OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z WDRAŻANIEM DECYZJI PRZEZ UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY)

1. Z zastrzeżeniem postanowień niniejszego artykułu, Umawiające się Strony Komisji zobowiązują się do wdrożenia wszelkich zaleceń sformułowanych przez Komisję na podstawie art. 8 lit. b), w terminie określonym przez Komisję, lecz nie wcześniej niż przed upływem przewidzianego w art. 13 okresu na wniesienie sprzeciwu.

2. Każda Umawiająca się Strona dokonuje odpowiednio transpozycji przyjętych zaleceń do krajowych ustaw, rozporządzeń lub odpowiednich instrumentów prawnych regionalnej organizacji integracji gospodarczej. Umawiające się Strony składają Komisji roczne sprawozdania, wskazując w jaki sposób dokonały wdrożenia lub transpozycji zaleceń, przedstawiając przy tym takie odpowiednie akty prawne powiązane z przedmiotowymi zaleceniami, których Komisja mogłaby wymagać, oraz informacje w

zakresie monitorowania i kontroli swojego rybołówstwa. Komisja wykorzystuje te informacje do oceny, czy zalecenia są wdrażane w jednolity sposób.

3. Każda Umawiająca się Strona podejmuje środki i współpracuje w celu zagwarantowania wypełnienia swych obowiązków jako państwa bandery i państwa portu zgodnie z odpowiednimi instrumentami międzynarodowymi, których jest stroną, oraz zaleceniami przyjętymi przez Komisję.

4. Poprzez procedurę umożliwiającą wykrywanie przypadków naruszania przepisów Komisja podejmuje tę kwestię z Umawiającymi się Stronami, które nie wypełniają przyjętych przez nią zaleceń, w celu rozwiązania sytuacji naruszenia przepisów.

5. W swym regulaminie wewnętrznym Komisja określa odpowiednie środki, które może ona podjąć w przypadkach, gdy stwierdzi, że Umawiające się Strony, w sposób długotrwały i nieuzasadniony naruszają jej zalecenia.

Artykuł 15 (OBSERWATORZY)

1. Zgodnie z przepisami ogólnymi Organizacji Komisja może zaprosić lub – na ich wniosek – dopuścić w charakterze obserwatorów regionalne lub międzynarodowe organizacje rządowe, regionalne, międzynarodowe lub inne organizacje pozarządowe, w tym pochodzące z sektora prywatnego, których cele i interesy są zbieżne z celami i interesami Komisji lub których działalność ma znaczenie dla pracy Komisji bądź jej organów pomocniczych.

2. Wszyscy członkowie i członkowie stowarzyszeni Organizacji, którzy nie są Umawiającymi się Stronami, mogą – na ich wniosek – uczestniczyć w sesjach Komisji i jej organów pomocniczych w charakterze obserwatorów. Mogą oni przedstawiać memoranda i uczestniczyć w debatach bez prawa głosu.

Artykuł 16 (WSPÓŁPRACA Z INNYMI ORGANIZACJAMI I INSTYTUCJAMI)

1. Komisja współpracuje z innymi organizacjami międzynarodowymi i instytucjami w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

2. Komisja stara się stworzyć odpowiednie mechanizmy służące konsultacjom, współdziałaniu i współpracy z pozostałymi odpowiednimi organizacjami i instytucjami, w tym zawiera protokoły ustaleń i umowy o współpracy.

Artykuł 17 (UZNAWIE SZCZEGÓLNYCH POTRZEB PAŃSTW ROZWIJAJĄCYCH SIĘ BĘDĄCYCH UMAWIAJĄCYMI SIĘ STRONAMI)

1. Komisja w pełni uznaje szczególne potrzeby państw rozwijających się będących Umawiającymi się Stronami niniejszego porozumienia, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami porozumienia z 1995 r.

2. Na potrzeby realizacji celów określonych w niniejszym porozumieniu Umawiające się Strony współpracują bezpośrednio lub za pośrednictwem Komisji, udzielając sobie nawzajem wsparcia w zakresie stwierdzonych potrzeb.

Artykuł 18 (PAŃSTWA NIEBĘDĄCE UMAWIAJĄCYMI SIĘ STRONAMI)

1. Komisja, za pośrednictwem Sekretariatu, może zaprosić podmioty niebędące umawiającymi się stronami, których statki prowadzą połowy na obszarze stosowania, ze szczególnym uwzględnieniem

państw nadbrzeżnych, do pełnej współpracy we wdrażaniu jej zaleceń, w tym poprzez uzyskanie statusu współpracującego podmiotu niebędącego umawiającą się stroną. Komisja, w drodze konsensusu Umawiających się Stron, może przyjąć dowolny wniosek o przyznanie statusu współpracującego podmiotu niebędącego umawiającą się stroną, jeżeli jednak po podjęciu wszelkich możliwych starań konsensus taki nie zostanie osiągnięty, sprawę poddaje się pod głosowanie i status współpracującego podmiotu niebędącego umawiającą się stroną zatwierdza się większością dwóch trzecich głosów Umawiających się Stron.

2. Sekretariat Komisji pośredniczy w wymianie informacji dotyczących statków prowadzących połowy lub działania związane z połowami na obszarze objętym porozumieniem, które pływają pod banderą podmiotów niebędących umawiającymi się stronami niniejszego porozumienia, stwierdza przypadki prowadzenia przez podmioty niebędące umawiającymi się stronami działań negatywnie wpływających na realizację celów porozumienia i zaradza im, w tym poprzez stosowanie sankcji określonych w regulaminie wewnętrznym, zgodnych z prawem międzynarodowym. Sankcje te mogą obejmować niedyskryminujące środki związane z rynkiem.

3. Zgodnie z prawem międzynarodowym i niniejszym porozumieniem Komisja podejmuje środki w celu powstrzymania prowadzenia przez takie statki działań, które negatywnie wpływają na skuteczność stosowania obowiązujących zaleceń, oraz regularnie przedstawia sprawozdania dotyczące wszelkich działań podjętych w odpowiedzi na połowy lub działania związane z połowami na obszarze objętym porozumieniem przez podmioty niebędące umawiającymi się stronami.

4. Komisja zwraca uwagę wszelkich podmiotów niebędących umawiającymi się stronami na wszelkie działania, które zdaniem dowolnej spośród Umawiających się Stron negatywnie wpływają na realizację celów porozumienia.

Artykuł 19 (ROZSTRZYGANIE SPORÓW W ZAKRESIE WYKŁADNI I STOSOWANIA POROZUMIENIA)

1. W przypadku sporu między dwiema lub większą liczbą Umawiających się Stron odnośnie do wykładni lub stosowania niniejszego porozumienia zainteresowane strony prowadzą między sobą rozmowy w celu znalezienia rozwiązania w drodze negocjacji, mediacji, zapytania lub wszelkich innych polubownych środków przez nie wybranych.

2. Jeżeli zainteresowane Strony nie zdołają osiągnąć porozumienia zgodnie z art. 19 ust.1, mogą wspólnie zwrócić się do komitetu, w którego skład wchodzi po jednym przedstawicielu wyznaczonym przez każdą ze stron sporu i przewodniczącego Komisji. Ustalenia takiego komitetu, niewiążące z racji ich charakteru, są podstawą do ponownego rozważenia przez zainteresowane Umawiające się Strony sprawy, która stała się przedmiotem sporu.

3. Wszelkie spory w zakresie wykładni lub stosowania niniejszego porozumienia, które nie zostaną rozwiązane na mocy art. 19 ust. 1 i art. 19 ust. 2, za każdorazową zgodą wszystkich stron sporu mogą zostać przekazane do rozstrzygnięcia w drodze arbitrażu. Wynik procedury arbitrażowej jest wiążący dla stron.

4. W razie przekazania sporu do arbitrażu powołuje się sąd arbitrażowy zgodnie z postanowieniami zawartymi w załączniku do niniejszego porozumienia. Załącznik stanowi integralną część niniejszego porozumienia.

Artykuł 20 (ZWIAZEK Z INNYMI UMOWAMI)

Powoływanie się w niniejszym porozumieniu na konwencję z 1982 r. lub inne umowy międzynarodowe nie ma wpływu na stanowisko żadnego z państw w odniesieniu do podpisania,

ratyfikacji lub przystąpienia do konwencji z 1982 r. ani w odniesieniu do innych umów, praw, jurysdykcji i obowiązków Umawiających się Stron na mocy konwencji z 1982 r. lub porozumienia z 1995 r.

Artykuł 21 (JEZYKI URZĘDOWE KOMISJI)

O tym, które spośród języków urzędowych Organizacji będą językami urzędowymi Komisji, decyduje sama Komisja. Na sesjach, w sprawozdaniach i korespondencji delegacje mogą posługiwać się dowolnym z tych języków. Stosowanie języków urzędowych na potrzeby tłumaczenia symultanicznego i tłumaczenia dokumentów podczas statutowych sesji Komisji jest określone w regulaminie wewnętrznym.

Artykuł 22 (ZMIANY)

1. Komisja może zmieniać niniejsze porozumienie, stanowiąc większością dwóch trzecich głosów wszystkich Umawiających się Stron. Z zastrzeżeniem ust. 2 poniżej zmiany wchodzi w życie z dniem ich przyjęcia przez Komisję.

2. Zmiany nakładające na Umawiające się Strony nowe zobowiązania wchodzi w życie po zaakceptowaniu ich przez dwie trzecie Umawiających się Stron, a zmiany dotyczące poszczególnych Umawiających się Stron wyłącznie za ich zgodą. Instrumenty wykorzystywane do akceptowania zmian dotyczących nowych zobowiązań pozostają w gestii Dyrektora Generalnego Organizacji, który informuje wszystkich członków Organizacji, jak również Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych o uzyskaniu zgody i wejściu w życie takich zmian. Prawa i obowiązki każdej spośród Umawiających się Stron, która nie zaakceptowała zmiany nakładającej dodatkowe zobowiązania, w dalszym ciągu podlegają regulacjom postanowień niniejszego porozumienia, w brzmieniu sprzed zmiany.

3. Zmiany do niniejszego porozumienia są zgłaszane Radzie Organizacji, która ma prawo odrzucenia każdej zmiany, którą uzna za niezgodną z założeniami i celami Organizacji lub postanowieniami Konstytucji Organizacji. Jeżeli Rada Organizacji uzna to za wskazane, może przedstawić zmiany Konferencji Organizacji, która ma takie same uprawnienia.

Artykuł 23 (PRZYJĘCIE)

1. Niniejsze porozumienie poddaje się do akceptacji członkom lub stowarzyszonym członkom Organizacji.

2. Komisja może dwoma trzecimi głosów swoich członków przyjąć na członków te państwa będące członkami Organizacji Narodów Zjednoczonych, którejkolwiek z jej specjalistycznych agencji lub Międzynarodowej Agencji ds. Energii Atomowej, które złożyły wniosek o członkostwo i sporządzoną w formie aktu prawnego deklarację, że akceptują niniejsze porozumienie w brzmieniu obowiązującym w chwili ich przystąpienia.

3. Udział w działalności Komisji Umawiających się Stron, które nie są członkami ani stowarzyszonymi członkami Organizacji, jest uwarunkowany przyjęciem proporcjonalnego udziału w kosztach Sekretariatu, określonego na podstawie stosownych przepisów finansowych i przepisów ogólnych Organizacji.

4. Przyjęcie niniejszego porozumienia przez członka lub stowarzyszonego członka Organizacji odbywa się w formie przedłożenia Dyrektorowi Generalnemu Organizacji instrumentu przyjęcia i nabiera mocy prawnej z chwilą odbioru takiego aktu prawnego przez Dyrektora Generalnego.

5. Przyjęcie niniejszego porozumienia przez państwa niebędące członkami Organizacji odbywa się w formie przedłożenia Dyrektorowi Generalnemu Organizacji instrumentu przyjęcia i nabiera mocy prawnej z chwilą odbioru takiego aktu prawnego przez Dyrektora Generalnego, zgodnie z postanowieniami ust. 2 niniejszego artykułu.

6. Dyrektor Generalny Organizacji informuje wszystkie Umawiające się Strony Komisji, wszystkich członków Organizacji i Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych o wszystkich aktach przyjęcia, które nabrały mocy prawnej.

7. Zastrzeżenia do przyjęcia niniejszego porozumienia przez podmioty niebędące umawiającymi się stronami stają się wiążące tylko w przypadku zatwierdzenia ich przez dwie trzecie Umawiających się Stron. Uznaje się, że Umawiające się Strony, których właściwe organy w ciągu trzech miesięcy od daty powiadomienia nie udzieliły odpowiedzi, akceptują zastrzeżenie. W przypadku braku takiego zatwierdzenia państwo lub regionalna organizacja integracji gospodarczej stanowiąca przedmiot zastrzeżenia nie stanie się stroną niniejszego porozumienia. Dyrektor Generalny Organizacji bezzwłocznie powiadamia wszystkie Umawiające się Strony o wszelkich zastrzeżeniach.

Artykuł 24 (WEJŚCIE W ŻYCIE)

Niniejsze porozumienie wchodzi w życie z dniem przekazania piątego instrumentu przyjęcia.

Artykuł 25 (ZASTRZEŻENIA)

1. Przyjęcie niniejszego porozumienia może być przedmiotem zastrzeżeń, o ile nie będą one sprzeczne z celami porozumienia i zostaną zgłoszone zgodnie z ogólnymi zasadami międzynarodowego prawa publicznego odzwierciedlonymi w części II sekcja 2 Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów z 1969 r.

2. Komisja regularnie ocenia, czy zastrzeżenie może doprowadzić do sytuacji naruszenia zaleceń przyjętych na podstawie art. 8 lit. b) i może rozważyć wprowadzenie odpowiednich środków, jak przewidziano w regulaminie wewnętrznym.

Artykuł 26 (WYCOFANIE)

1. Każda z Umawiających się Stron może wycofać się z niniejszego porozumienia w dowolnym momencie po upływie dwóch lat od daty wejścia w życie niniejszego porozumienia w stosunku do przedmiotowej Umawiającej się Strony, powiadamiając o swoim wycofaniu się na piśmie Dyrektora Generalnego Organizacji, który bezzwłocznie informuje o takim wycofaniu się wszystkie Umawiające się Strony i członków Organizacji. Powiadomienie o wycofaniu się nabiera mocy prawnej po trzech miesiącach od daty potwierdzenia przyjęcia go przez Dyrektora Generalnego Organizacji.

2. Umawiająca się Strona może powiadomić o wycofaniu się w odniesieniu do jednego lub większej liczby terytoriów, które reprezentuje ona w stosunkach międzynarodowych. W przypadku gdy Umawiająca się Strona powiadamia o swoim wycofaniu się z udziału w Komisji, informuje ona, do którego terytorium lub terytoriów takie wycofanie się odnosi. W razie braku takiej deklaracji uznaje się, że wycofanie się dotyczy wszystkich terytoriów, które Umawiająca się Strona reprezentuje w stosunkach międzynarodowych, z wyłączeniem członków stowarzyszonych.

3. Uważa się, że każda z Umawiających się Stron, która powiadamia o wystąpieniu z Organizacji, jednocześnie wycofuje się z Komisji, oraz że takie wystąpienie ma zastosowanie do wszystkich terytoriów, które reprezentuje ona w stosunkach międzynarodowych; wycofanie takie nie ma jednak zastosowania do członków stowarzyszonych.

Artykuł 27 (ROZWIĄZANIE)

Niniejsze porozumienie automatycznie przestaje obowiązywać jeżeli i kiedy w wyniku wystąpień liczba Umawiających się Stron spadnie poniżej pięciu, chyba że pozostałe Umawiające się Strony jednomyślnie zdecydują inaczej.

Artykuł 28 (POŚWIADCZENIE I REJESTRACJA)

Tekst niniejszego porozumienia został pierwotnie opracowany w Rzymie dnia 24 września 1949 r. w języku francuskim i [zmieniony dnia (xx)...]. Dwa egzemplarze niniejszego porozumienia i wszelkich zmian do niniejszego porozumienia w językach: angielskim, arabskim, francuskim i hiszpańskim, są poświadczane przez przewodniczącego Komisji i Dyrektora Generalnego Organizacji. Jeden z tych egzemplarzy przechowuje się w archiwum Organizacji. Drugi egzemplarz przekazuje się do rejestracji Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych. Dyrektor Generalny poświadcza kopie niniejszego porozumienia i przekazuje po jednym egzemplarzu każdemu członkowi Organizacji i tym podmiotom niebędącym członkami Organizacji, które są lub mogą stać się Umawiającymi się Stronami niniejszego porozumienia.

ZAŁĄCZNIK DOTYCZĄCY PROCEDURY ARBITRAŻOWEJ

1. Sąd arbitrażowy, o którym mowa w art. 19 ust. 4, składa się z trzech arbitrów, mianowanych w następujący sposób:

a) Umawiająca się Strona wszczynająca postępowanie komunikuje nazwisko arbitra drugiej Umawiającej się Stronie, która z kolei w ciągu 40 dni po otrzymaniu takiego zawiadomienia podaje nazwisko drugiego arbitra. W przypadku sporu między więcej niż dwiema Umawiającymi się Stronami, strony reprezentujące podobne stanowisko wyznaczają jednego arbitra za obopólną zgodą. W ciągu 60 dni po mianowaniu drugiego arbitra Umawiające się Strony mianują trzeciego arbitra, który nie jest obywatelem żadnej z tych Umawiających się Stron i nie ma tego samego obywatelstwa co którykolwiek z obu wcześniej wyznaczonych arbitrów. Sądowi arbitrażowemu przewodniczy trzeci arbiter;

b) w przypadku gdy w ustalonym terminie drugi arbiter nie zostanie mianowany lub gdy Umawiające się Strony w ustalonym terminie nie osiągną porozumienia dotyczącego mianowania trzeciego arbitra, na wniosek którejkolwiek ze stron arbitra tego mianuje Dyrektor Generalny Organizacji w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania wniosku.

2. Sąd arbitrażowy ustala swoją siedzibę i przyjmuje swój własny regulamin wewnętrzny.

3. Sąd arbitrażowy podejmuje decyzje zgodnie z postanowieniami niniejszego porozumienia oraz zgodnie z prawem międzynarodowym.

4. Decyzje sądu arbitrażowego są podejmowane większością głosów jego członków, którym nie wolno wstrzymać się od głosu.

5. Każda Umawiająca się Strona, niebędąca stroną w sporze, może za zgodą sądu arbitrażowego uczestniczyć w postępowaniu arbitrażowym.

6. Decyzja sądu arbitrażowego jest ostateczna i obowiązuje wszystkie Umawiające się Strony uczestniczące w sporze oraz wszystkie Umawiające się Strony, które uczestniczyły w postępowaniu arbitrażowym, przy czym decyzja taka wykonywana jest niezwłocznie. Na prośbę jednej z Umawiających się Stron uczestniczących w sporze lub dowolnej Umawiającej się Strony, która uczestniczyła w postępowaniu arbitrażowym, sąd arbitrażowy podaje interpretację decyzji.

7. Jeżeli sąd arbitrażowy nie postanowi inaczej ze względu na specyficzne okoliczności sprawy, koszty sądowe, łącznie z wynagrodzeniem składu sądu, pokrywają w równych częściach Umawiające się Strony uczestniczące w sporze.